

Vánoce s Lukášem

Vánoční rozjímání

pro dorost a nedělní besídku

Lavička v zasněženém parku, na lavičce sedí Danielka, v ruce drží mobilní telefon, soustředěně do něj kouká a ťuká. Ozývají se zvuky hry Talking Tom, občas pochrupování nebo veselý smích. Přichází Anetka a přisedne si k ní.

Anetka: Ahoj.

Danielka (*aniž vzhledne od mobilu*): Ahoj.

Anetka si vytáhne z kapsy svůj mobil a beze slova se do něj dívá a občas něco píše. Stále se ozývají zvuky hry Talking Tom. Přichází Miška a přisedne si k nim.

Miška: Ahoj.

Danielka (*aniž vzhledne od mobilu*): Ahoj.

Anetka (*aniž vzhledne od mobilu*): Ahoj.

Miška si vytáhne z kapsy svůj mobil a beze slova se do něj dívá a občas něco píše. Všechny tři se soustředěně věnují svým mobilům. Stále se ozývají zvuky hry Talking Tom. Přichází Lukáš, nese přes rameno svoji kytaru v obalu. Zastaví se u děvčat a beze slova si je prohlíží. Děvčata si ho vůbec nevšimnou. Lukáš obejde lavičku a dívá se jim přes rameno, co dělají. Najednou se nahlas ozve.

Lukáš: Ahoj holky! Tak co? Zase si spolu povídáte?

Děvčata sebou trhnou, polekají se a překvapeně se otočí dozadu na Lukáše a radostně ho vítají.

Danielka: Ahóóój Lukáši!

Anetka: Ahóóój Lukáši!

Miška: Ahóóój Lukáši!

Danielka: Tys mě teda vyděsil! Málem mě klepla pepka!

Miška: Jo! Mě taky! Jsem se tak lekla, že budu mít opar!

Anetka: Mě taky! My si tady v klidu povídáme a nás takhle strašíš! Lukáši!!

Lukáš: Stojím tady už alespoň půl hodiny a vy mě vůbec nevnímáte.

Anetka: Zrovna jsme si psaly na Messengeru. Jaký to jsou hrozný Vánoce.

Lukáš: S kým jste si psaly?

Miška: No, mezi sebou.

Lukáš: Zase na Messengeru? To jste už měly pěkně abšták, co? Proč jsou tyhle Vánoce hrozný?

Danielka: No jo, je to děsně voprůz. Mám na Fejsbůku 234 přátel. A představ si, dneska ani jeden lajk! Ani jedna zpráva na Messengeru! Všichni se na mě vybodli! Jsem normálně úplnej chudák! Lůzr!! No tak co, hrála jsem tady dvě hodiny novou hru – Talking Jesus. Úplně sama! Dovedeš si představit tu depku? Ještě, že mi před chvílí napsaly tady holky..

Anetka: Jo, jo, slyšela jsem ji, jak tady paří tu novou hru Talking Jesus. Taky ji hraju. Tak mi jí bylo líto, že má takovou depku. Hned jsem jí napsala na Messenger.

Miška: Já jsem tady holky našla, jak už kecají na Messengeru, tak jsem se k nim přidala. Člověk nemá být o Vánocích sám.

Lukáš: Holky, vy jste fakt děsný. Dnes je Štědrý večer a vy tady klábosíte na Messengeru!

Danielka: Ale Lukáši! To si tak neber. My holky si pořád máme co říct. Ani nevíš, jak jsem ráda, že jsi přišel mezi nás. Víš co? Pojd'! Uděláme si společný selfičko! *(nastavuje mobil tak, aby byli v záběru s Lukášem)*

Anetka: Jo! Jo! Uděláme si selfičko!

Lukáš: Cože... holky.. neblbněte...

Miška: Jóóó! Selfičko! Já chci taky! Vánoční selfičko!

Všechny se nakloní k sobě, Lukáš stojí za nimi, zvednou mobily, nastavují záběr a dělají společné selfee.

Miška: Paráda! Vyšlo super! Jsme tam všichni čtyři!

Anetka: Mě taky! Díky Lukáši! Dám si ho jako profilovou fotku!

Danielka: Já taky. A do statusu si dám, že jsem v komplikovaném vztahu! Holky z mládeže puknou závistí! *(holky se smějí, Lukáš pomalu obejde lavičku a sedne si na ni)*

Lukáš *(ustaraně)*: Holky, to jste mě zase dostaly. Teď abych chodil kanálama.

Anetka: Ale Lukáši, my jsme rády, že jsi přišel. Byla tady hrozná depka. S tebou je vždycky veselejc.

Lukáš: Jaká depka? Prosím vás, depka a o Vánocích? To nemyslíte vážně.

Danielka: No jo. Vánoce už nejsou, jaký bývaly. Nějak jsme rychle zestárly. Už nic není tak krásný jako dřív. Ani ten vánoční program ve shromku. Dneska to byl úděs! Ty děcka tomu dnes vůbec nic nedají. To my jsme dřeli jak koně, aby to bylo pěkný! Pamatujete na Generálku! Nechali jsme na tom zdraví. Jen co vám to dalo práce, Lukáši, než jste se s Frantíkem dostali přes ty sněhové závěje! A všichni na to dodnes vzpomínají.

Miška: No jo, my tenkrát přijeli s Kubíkem na lyžích. To jsme byli ještě děti. Ale nebáli jsme se.

Anetka: Na Generálku nezapomenu. Jak jsem vám vezla horký čaj. To byla kalamita!

Danielka: No přesně! Anebo ty programy předtím! Kdo si na ně dneska vzpomene? Mám tady v mobilu jeden hodně starej vánoční program. Hrál v něm tenkrát Honzík. Víte kterej, ne? No ten Honza z mládeže, jo ten, je teď ve třetáku na medicíně.

Anetka *(vzdychne)*: Jó, ten? Tak to by mě zajímalo. Ukaž!

Miška *(rychle)*: Mě taky! Ukaž nám ho!

Danielka: Počkejte, hned to najdu. Je to ještě stará empěčtyřka. Snad mi to přehrávač přehraje. Pojd'te sem blíž, abyste dobře viděli. Lukáši, pojd' si stoupnout dozadu za nás. To víš, není to žádněj ajfoun. Mám jenom obyčejnej Ťamťung. Tak se dívejte. Pouštím to.

(všichni se na lavičce nakloní nad mobilním telefonem a zazní hudba, tváře jim ozáří slabé namodralé světlo)

Vypravěč: Náš Honzík byl vždycky milý, ochotný a velký dobrák. Děti ho měly moc rády. Největší událostí naší besídky je vždycky vánoční služba na Štědrý den. Honzík vždycky toužil hrát pastýře s flétnou, ale tetička z besídky mu svěřila důležitější roli. Měl hrát hostinského v betlémské hospodě. Honzík se nebude muset učit

mnoho textu. A tím, jaký je hodný určitě dodá svému odmítnutí noclehu Josefovi a Marii na síle. Před vánoční službou se jako vždycky sál zaplnil do posledního místečka. Přišli rodiče, příbuzní i docela cizí lidé. Všichni se na vánoční příběh moc těšili. Ale nikdo se netěšil víc než Honzík. Konečně nadešla jeho chvíle.

(Josef s Marií zvolna přicházejí prostřední uličkou, Josef Marii podpírá a na konci zabuší svou holí na dřevěné dveře)

Honzík: Kdo to tady bouchá? Aha, to jste vy? Co chcete?

Josef: Dobrý večer, pane hostinský. Odpusťte, že Vás tak pozdě rušíme. Hledáme nocleh.

Honzík *(rozhodně)*: Tak hledejte jinde. Můj hostinec je plný až po střechu! Nemám pro vás místo.

Josef: pane hostinský, hledali jsme už všude. V celém Betlémě. Ale marně. Máme za sebou dlouhou cestu. Jdeme už tři týdny, až z Nazareta. A jsme k smrti unavení.

Honzík *(zamračeně)*: V hostinci pro vás nemám místo. Mám plno hostů. Všechno je obsazené.

Josef: Prosím vás, pane hostinský, buďte od té dobroty, moje žena Marie čeká dítě. A potřebuje si někde odpočinout. Určitě pro ni nějaké místo najdete. My už opravdu nemůžeme dál.

Vypravěč: V tuto chvíli hostinský Honzík poprvé jako by roztál. Pak bylo dlouhé ticho. Tak dlouhé, až to mezi lidmi údivem zašumělo.

Teta Náповěda *(hlasitý šepot)*: Ne! Jděte pryč!

Honzík *(neochotně)*: Ne. Jděte pryč.

(Josef k sobě zarmouceně přitiskne Marii, která mu nešťastně položí hlavu na rameno, a odcházejí ze scény. Honzík zůstane stát a dívá se za nimi se slzami v očích)

Vypravěč: Josef k sobě zarmouceně přitiskl Marii, která mu nešťastně položila hlavu na rameno, a odcházeli ze scény. Honzík zůstal stát a díval se za nimi se slzami v očích, zamračený a plný starostí. Z ničeho nic na ně zavolal.

Honzík: Josefe, nikam nechod! Vrať se i s Marií ke mně! *(s širokým úsměvem)* Můžete přespát v mém pokoji. Na mé posteli. Vyspím se venku u ohně.

Vypravěč: Lidé v lavicích mručeli. Někteří si mysleli, že Honzík vánoční příběh zkazil. Ale pro jiné, a těch byla většina, bylo tohle vánoční představení nejkrásnější ze všech, které v životě viděli.

(světlo na stupínku se přesune na lavičku)

Anetka: Ty jo. Ten Honzík byl sladkej!

Miška: No jo, to byl celý on.

Lukáš: Jejda, holky! To vůbec není o Honzovi. I když chápu, že se vám tak líbí. Je to přece o tom, jak k nám Pán Bůh mluví. K Honzovi tenkrát promluvil skrze vánoční příběh. A Honzu to Slovo změnilo. Udělal to, co cítil. Pozval Josefa a Marii, do svého domu. A taky Pána Ježíše do svého srdce. A to je to hlavní, co můžeme o Vánocích prožít.

Danielka: No jo. Máš pravdu Lukáši. Ale stejně je Honzík tak sladkej. Ach jo...

Miška: Ty jo. To je fakt, Lukáši. Takhle jsem nad tím nepřemýšlela. Viděl jsem jenom toho Honzika.

Anetka: Já taky. Hele, víte, že já mám v mobilu taky jednu hódně starou nahrávku z vánočního programu? Jestli ji najdu, tak vám ji pustím. Počkejte... videa... jó, to je let... ještě... jo, tady je. Pojdte koukat. Schválně, jestli někoho z těch dětí poznáte...

(všichni se na lavičce nakloní nad mobilním telefonem a zazní hudba, tváře jim ozáří slabé namodralé světlo)

Vypravěč: Kdysi žila jedna zbožná stará paní, která se každý den několik hodin modlila. Jednoho dne při modlitbě uslyšela Boží hlas, který jí řekl, že ji dnes přijde navštívit Pán Ježíš. Dokážete si představit, jaká to byla pro ni pocta a radost. Honem se vrhla na uklízení a leštění, aby všechno bylo, jak se patří. Také bylo zapotřebí připravit vzácnému hostu pohoštění, a tak horečně hnětla těsto a pekla cukroví. Když byla se vším hotova, oblékla si sváteční šaty a netrpělivě vyhlížela pána Ježíše.

Po chvíli kdosi zaklepal na dveře. Stará paní rychle spěchala ke dveřím. Ale za nimi stála jen sousedka.

Sousedka: Dobré poledne, paní Tichá. Moc se omlouvám, ale právě jsem dovařila oběd a zjistil jsem, že mi došla sůl. Potřebovala bych půjčit špetku soli, můj muž za chvíli přijde na oběd.

Paní Tichá: Musíš mě s takovou hloupostí zdržovat právě teď? Čekám návštěvu, přijde ke mně Pán Ježíš. Má tu být každou chvíli. Víš co? Přijď někdy jindy, jo?

Vypravěč: A zabouchla překvapené susedce dveře přímo před nosem. Netrvalo to dlouho a opět se ozvalo klepání. Paní Tichá se rychle podívala do zrcadla, upravila si vlasy a šaty a spěchala ke dveřím.

Paní Tichá: Konečně! Už je tady!

Chlapec: Dobrý den, paní Tichá. Prodávám knoflíky a mýdlo. Kupte si prosím ode mě něco. Abych si vydělal na trochu jídla. Mám už velký hlad.

Paní Tichá *(vybuchne)*: Ty kluku jeden! To jsi ty? Já teď čekám na Pána Ježíše! Na tebe nemám čas! Přijď zítra.

Vypravěč: A zavřela před chlapcem dveře. Za chvíli opět někdo zaklepal. Paní otevřela a uviděla otrhaného a nemocného bezdomovce.

Bezdomovec: Paní, prosím vás, buďte tak hodná a dejte mi alespoň kousek chleba, nebo starej suchej rohlík...

Paní Tichá *(rozzlobeně)*: To tak! Dejte mi všichni pokoj! Já čekám na Pána Ježíše! A vy odsud rychle padejte pryč, nebo na vás zavolám policii! Tady je slušný dům!

Vypravěč: Chudák bezdomovec se odšoural o dům dál a stará paní dál netrpělivě čekala na pána Ježíše. Hodiny plynuly a nic se nedělo. Setmělo se a přišla noc.

Paní Tichá: Tak to jsem tedy hodně zklamaná. Všechno jsem připravila, uklidila a mám to tady čisté. A Pán Ježíš nikde. Už nebudu na něj čekat. Půjdu si lehnout.

Vypravěč: Kupodivu hned usnula a zdál se jí sen. V tom snu se jí zjevil Pán Ježíš a řekl jí:

Pán Ježíš: Dnes jsem tě třikrát přišel navštívit, a ty jsi mě ani jednou k sobě nepustila.

(světlo na stupínku se přesune na lavičku)

Danielka: Ty jo, to bylo hustý!

Anetka: Vid'š? Mě se to moc líbí.

Miška: Mě taky. Byl tam Kubík, když byl ještě malej. To mi musíš poslat na Messenger. Já mu to doma ukážu.

Lukáš: Mě se to taky líbilo. Děti to krásně zvládly, i ten Kubík. Ale holky, nezapomeňte na to, o čem ten příběh byl. Co nám to říká. Vy říkáte, že máte teď o Vánocích depku. To je proto, že myslíte jenom na sebe. Jako ta stará paní.

Danielka: No jo, je to tak. Myslela jsem jenom na sebe. Že si mě nikdo nevšímá. Že jsem o Vánocích sama. Chtěla jsem, aby mi lidi udělali radost.

Anetka: Aha. To mě nenapadlo. Když budeme myslet jenom na sebe, tak Pán Ježíš k nám nepřijde. On je s námi, když sloužíme druhým lidem.

Miška: A pak nám dá radost. Protože když sloužíme ostatním, tak sloužíme Jemu.

Lukáš: No konečně! Konečně začínáte rozumět tomu, proč se cítíte o Vánocích sami a proč máte depku. Nemůžete žít jenom virtuálně na Facebooku. To není život. Kolem nás jsou lidé. Skuteční lidé. Opravdoví lidé. A oni nás potřebují. A víte proč? Já mám v mobilu asi nejstarší video z besídky. Je to jen takový krátký šot. Ale schovávám si ho už léta. Připomíná mi, co pro mě znamenají Vánoce. A co je pro mě o Vánocích nejdůležitější. Jo, tady je. Můžu si sednout mezi vás? Abyste dobře viděly...*(sedne si doprostřed lavičky)* Tak se dívejte..

(všichni se na lavičce nakloní nad mobilním telefonem a zazní hudba, tváře jim ozáří slabé namodralé světlo)

Vypravěč: Kdysi dávno svolala zvířata sněm. Liška, veverka, medvěd, straka, osel a vůl si začali povídat o Vánocích. Liška se zeptala veverky.

Liška: Co pro tebe znamenají Vánoce?

Veverka: Pro mne Vánoce znamenají krásný stromeček ozdobený spoustou svíček a cukrovím, které mám tak ráda.

Liška: Pro mne samozřejmě nesmí chybět voňavá pečená husička. Bez pečínky by to opravdové Vánoce nebyly. A co ty medvěde?

Medvěd: Vánoce jsou pro mě jedna velká Vánočka! O Vánocích musím mít obrovskou sladkou vánočku!

Liška: A co ty strako? Co pro tebe znamenají Vánoce?

Straka: Podle mne jsou o Vánocích nejdůležitější krásné a zářící šperky a ozdoby. O Vánocích se má všechno jen třpytit.

Liška: A co ty, vole?

Vůl: Vánoce dělá Vánocemi teprve šampaňské. Já bych ho vypil klidně dvě lahve! Nebo třeba tři! Taky by sis dal, osle?

Osel: Vole, zbláznil ses? Vždyť na Vánocích je nejdůležitější to, že se narodil Pán Ježíš. Copak jsi na to zapomněl?

Vůl: No jo, osle! My jsme na to úplně zapomněli! Ale teď mě tak napadlo - vědí to vůbec lidé?

(světlo na stupínku se přesune na lavičku)

Miška (směje se): Tak to to bylo opravdu vtipné!

Anetka (směje se): Haha, to bylo dobrý!

Danielka (směje se): Jó! To: „Vole, zbláznil ses!“ Hahaha, to nemělo chybu! To měli tenkrát v besídce odvahu. Že to vůbec dali do programu.

Lukáš: Ale holky, zase si všímáte věcí, které nejsou důležité. Víte co je na tom rozhovoru nejdůležitější?

Miška: Jo, vždyť to tam ten Osel říká: „Nejdůležitější na Vánocích je to, že se narodil Pán Ježíš.“

Lukáš: Ano. A ještě něco, co k tomu patří. Jsou to ta poslední slova: „Vědí to vůbec lidé?“ Když budeme o Vánocích myslet jenom na sebe, můžeme být nespokojení, že nic není tak, jak jsme si to naplánovali a jak bychom si to přáli. Můžeme se cítit sami. Protože sloužíme sami sobě. Ale Pán Ježíš chce, abychom mysleli na Něj a sloužili Jemu. Všechno, co uděláme těm, kteří nás potřebují, je jako bychom udělali Jemu. A lidé nás opravdu potřebují. Potřebují slyšet, že se Pán Ježíš narodil. A potřebují nás, abychom jim o tom řekli. A také potřebují, abychom jim pomohli. Pak nebudeme nikdy sami.

Danielka: To je fakt! Pojdte, půjdeme lidem zaspívat o tom, že se dnes narodil Pán Ježíš.

Anetka: Ano! A můžeme vzít i děti z nedělní besídky!

Miška: A pošleme na Messengeru zprávy všem z mládeže, aby taky přišli a pomohli nám.

Lukáš: Dobře, holky. Napište všem. Ať přijdou sem ke stromečku. A my můžeme hned začít zpívat, jen co nás bude víc..

*The
End*

© Eliška Hružová & Štěpán Křivánek
pro Nedělní besídku a Dorost BJB Cheb

na motivy povídek Bruna Ferrero

© 2017